

SKINUTO SA SAJTA

www.maturskiradovi.net

Besplatan download radova

MATURALNI RAD UČENIKA SREDNJE ŠKOLE

Završni ili maturalni rad je samostalan stručni rad koji učenik izrađuje na završetku svoga srednjoškolskog obrazovanja uz vođenje profesora – mentora koji usmjerava rad učenika za vrijeme izrade završnog rada.

Tematski maturalni rad treba pokrivati užu cjelinu koju učenik treba sadržajno raščlaniti, obuhvatiti i na odgovarajući način prezentirati, te jezično ili u drugom obliku (matematički, grafički, likovno) izraziti s obzirom na zahtjeve određene discipline i struke.

Nakon odabira teme i nastavnog predmeta iz kojega će učenici raditi maturalsnu radnju knjižničar se uključuje u pomoć učenicima da što uspješnije urade svoj rad.

U dogovoru s predmetnim profesorima kod koji su učenici odabrali teme za maturalsne radnje, slijedi grupni posjet učenika i njihovoga mentora knjižnici.

Iako su učenici kroz četiri godine svoga školovanja dolazili u knjižnicu, organizirano, grupno i individualno i upoznali knjižničnu građu školske knjižnice, ovakav posjet učenika s predmetnim profesorom i uz pomoć knjižničara ima puno više efekata i koristi.

Knjižničar uz pomoć predmetnog profesora upozna učenike sa cjelokupnom građom koju knjižnica posjeduje iz određenog nastavnog predmeta ili stručne skupine.

Učenici dobivaju uvid u kompletnu REFERENTNU ZBIRKU knjižnice (enciklopedije, leksikoni, rječnici, priručnici, atlasi, monografije i sl.) koju mogu koristiti u školskoj čitaonici a određene tekstove, slike, tabele i sl. mogu fotokopirati, dakle bez iznošenja knjiga izvan prostora škole.

Zatim učenike upoznam sa STRUČNOM LITERATUROM koju knjižnica posjeduje iz određenog nastavnog predmeta ili stručne skupine. Učenici se upoznaju s konkretnom građom koju mogu posuditi i koristiti na određeno vrijeme izvan knjižnice. Učenike upoznam sa stručnim katalogom i određenom stručnom skupinom koja ih zanima. Tako dobiju uvid u kompletnu knjižnu građu iz područja koje ih interesira, bez obzira što su neke knjige posuđene.

Pošto je sva knjižna građa kompjuterski obrađena i urađeni su svi knjižnični katalogi, učenici dobiju uvid u mogućnost računalnog pretraživanja tražene građe za svoju temu, stručnog ili predmetnog kataloga.

Učenike upoznam i sa zbirkom PERIODIKE koju knjižnica ima, jer za svaki nastavni predmet imamo barem jedan ili više naslova časopisa.

Časopise ne posuđujemo izvan knjižnice ali ih mogu koristiti u školskoj čitaonici, ili iznimno mogu ih dobiti vikendom.

Ovom prigodom učenike upoznam i sa ZBIRKOM AV GRAĐE koja je smještena u knjižnici.

Pošto imamo vrijednu zbirku od oko 700 komada AV građe, i nju stavimo na raspolaganje učenicima ako im može poslužiti za njihov rad.

AV građu učenici mogu koristiti u čitaonici gdje je smještena AV oprema ili posuditi vikendom doma.

Nakon ovog uvodnog dijela koji se odvija među knjigama i policama, dakle u knjižnici, sada prelazimo na prostor čitaonice gdje je već unaprijed pripremljeno sve na panou čitaonice.

Tu izložimo učenicima na jedno dulje vrijeme pregledno, jasno i postupno način izrade maturalnog rada.

Pošto su učenici odabrali svoje teme njihov rad treba posvjedočiti učenikovu sposobnost da misaono obradi određenu temu, da interpretira stručnu literaturu o svom predmetu i da pokaže koliko učenik vlada gradivom vezanim uz temu.

Kada je učenik izabrao temu potrebno je napraviti plan rada za izradu svog maturalnog rada.

Taj plan treba obuhvaćati sljedeće poslove:

- čitanje i prikupljanje literature
- ponovno čitanje i bilježenje važnih podataka
- raspored građe
- izrada plana rada
- pisanje rada po prethodnom planu
- revizija i ispravljanje rada
- tehnička obrada i prijepis

KOMPOZICIJA I DIJELOVI MATURALNOG RADA

Kompozicija maturalnog rada je raspoređivanje teme u manje cjeline (poglavlja i dijelove), ovisno o opsegu rada. Zato se svaki završni ili maturalni rad sastoji od: **naslova, sadržaja, uvoda, razrade, zaključka, bibliografije i dodatka.**

NASLOV označava temu rada pa treba biti što precizniji i po mogućnosti što kraći. Ako je potrebno, može se naslovu dodati i podnaslov koji se stavlja u zagradu ili piše manjim slovima.

Naslov je istaknut na naslovnoj stranici maturalnog rada koja mora sadržavati i sve važne podatke o učeniku maturanu: naziv i sjedište, te adresu škole koju pohađa, razred, školsku godinu, te predmet iz kojeg piše maturalni rad kao i profesora – mentora kod kojega brani svoj rad.

SADRŽAJ je uobičajeno staviti na početak rada pa je preporučljivo njega prvo pročitati. Naravno, sadržaj može doći i na kraju rada, ali zbog preglednosti češće dolazi na početak maturalnog rada.

Sadržaj prezentira strukturu rada i odnos pojedinih dijelova. Sadržaj, ustvari, čine naslovi i podnaslovi rada.

UVOD je prvi kontakt čitaoca s tekstom, on nas uvodi i upućuje na problem koji će u radu biti razmatran. U uvodu je potrebno:

- precizirati predmet rada, tj. istaknuti o čemu će se u radu pisati;
- naznačiti organizaciju i plan u izradi rada, npr. Od koliko se dijelova sastoji rad, koje vrste informacija sadrži (tekstualne, grafičke, statističke i sl.) i drugo;
- učenik može izraziti svoj stav prema temi i razloge za izbor određene teme.

Uvod obično obuhvaća oko 1 – 2 stranice teksta.

RAZRADA je glavni dio rada u kojem se temeljito i dokumentirano razvija tema. U razradi treba obraditi sve ono što je navedeno u uvodu. Svaki rad se sastoji od više poglavlja, koja se dalje dijele u potpoglavlja i odjeljke.

Temu treba logički razviti i sistematizirati, potpuno je obuhvatiti, da se ne osjete praznine i prijelazi. U rad se mogu uključiti tablice, grafikoni, crteži, fotografije, ali samo ako ne opterećuju tekst i sistematiziraju podatke koji se koriste u tekstu. Podatke o njima bolje je dati na kraju u dodatku, s tim što ih treba numerirati.

Pojedini dijelovi rada imaju naslove i podnaslove, koji moraju biti naznačeni u sadržaju i označavaju strukturu rada. Razrada mora sadržavati prikaz predmeta i analizu građe ili izvora. Razrada je najopsežniji dio rada i obuhvaća najviše 15 – 20 stranica.

ZAKLJUČAK je završni dio rada. U njega se ne unosi novi materijal. Iz niza detalja tu se izdvajaju ključni elementi koje treba zapamtiti. Zaključak u radu može sadržavati ocjenu neke teme, stanja ili situacije, odnosno može sadržavati i neke preporuke i podatke do kojih smo došli u radu.

Zaključak obično zauzima jednu stranicu maturalnog rada.

DODATAK je nužan sastavni dio rada. Da li će rad sadržavati dodatak (priloge) ili ne, ovisi o prirodi samog rada. Uvrštava se u rad ako je materijal takve prirode da ne bi otežavao čitanje teksta. To mogu biti tablice, fotokopije dokumenata, ilustrativni i grafički materijal te veći statistički podaci.

Iako su izdvojeni iz teksta, ti materijali moraju biti spomenuti ili komentirani u tekstu.

BIBLIOGRAFIJA ILI POPIS LITERATURE

Pod bibliografijom nazivamo popis koji sadrži **abecednim redom prezimena autora, nazive svih dokumenata i izvora** (knjiga, časopisa, članaka ili AV građe), **te njihove nakladnike, mjesto i godinu izdanja.**

Kako učenici koriste stručnu literaturu u izradi maturalnog rada?

Učenike upozorim da ne smiju prikrivati izvore koje su koristili, nego će povremeno naznačiti porijeklo podataka, shvaćanja i teza.

Točno će navesti autora, djelo ili stranicu gdje je našao izloženo. U tom smislu učenik ne može težiti nekoj originalnosti, ne smiju tuđa mišljenja i ocjene predstavljati kao svoja izvorna shvaćanja.

U radu će učenik i više puta doslovno **navesti (citirati)** odlomke iz izvornika i to pod navodnicima, s time da odmah zatim u bilješci na dnu stranice ili na kraju rada naznači izvor, tj. navede prezime i ime autora, naslov djela, mjesto izdanja, nakladnika, godinu izdanja, te stranicu.

Primjeri bibliografskih podataka za knjige i časopise

1. AKO JE KNJIGA DJELO JEDNOG AUTORA:

ŠICEL, Miroslav. Hrvatska književnost, Školska knjiga, Zagreb, 1982.

2. AKO JE KNJIGA DJELO DO TRI AUTORA:

ŠICEL, Miroslav. Ante Stamać i Truda Stamać. Hrvatski roman, Mladost, Zagreb, 1988.

3. AKO JE KNJIGA DJELO VIŠE OD TRI AUTORA:

Pine, Stanley i dr. Organska kemija. Školska knjiga, Zagreb, 1986.

4. ENCIKLOPEDIJE:

- Opća enciklopedija, sv. 7, JLZ, Zagreb, 1981.
- Enciklopedija hrvatske povijesti i kulture, Školska knjiga, Zagreb, 1980.
- Tehnička enciklopedija, sv.6, JLZ, Zagreb, 1979.
- Hrvatski biografski leksikon, sv. 1, JLZ, Zagreb, 1983

5. ČLANCI IZ ČASOPISA:

- Dujmov, Jozo. Sida je i među mačkama // Priroda, 1985. 810 (1), str. 106 – 108.
- Friganović, Mladen. Kakva je, zapravo zemlja Japan? // Geografski horizont, 1994. (XL), 1, str. 69 – 71.

Citiranje

«Držimo se mi pluga i motike»¹

«Učitelji moji bijahu prema meni hladni i nekako surovi, dok su gradske moje drugove tetošili i gladili.»²

1. Kovačić, Ante. U registraturi, Zora, Zagreb, 1968, str. 41.

2. Kovačić, Ante, citirano izdanje, str. 83.

OBILJEŽAVANJE DIJELOVA MATURALNOG RADA

Svi dijelovi maturalnog rada MORAJU BITI OBILJEŽENI I OZNAČENI. Najčešće se koristi numeričko obilježavanje arapskim brojkama.

Ovako može izgledati jedna razdioba rada:

1. UVOD (prvi dio rada i prva označena stranica)

2. NASLOV POGLAVLJA

2.1. PODNASLOV

2.2. DRUGI PODNASLOV

2.3. -----

3. NASLOV DRUGOG POGLAVLJA

Uobičajeno je da svako novo i veće poglavlje počinje na novoj stranici. Sve stranice rada moraju biti numerirane od prve do kraja i upisuju se na vrh stranice, iznad teksta (na sredini), jer se na dnu stranice ispod teksta označavaju citati , počev od broja 1 ... pa dalje koliko ih ima u radu. Ponekad se stranice mogu označiti i pri dnu svake stranice, ispod teksta. Tekst jedne stranice treba biti odmaknut s lijeve strane 3 cm od kraja, a ostale strane (desno, gore i dolje) po 2 cm od ruba stranice.

Na jednoj stranici treba biti najviše 32 retka teksta (1 kartica), a manje može biti, ovisno o rasporedu dijelova rada (poglavlja, potpoglavlja i sl.)

Tekst se piše najčešće s proredom 1,5.

Kad je maturalni rad gotov, napisan pisaćim strojem ili računalom, daje se na pregled profesoru-mentoru koji je učenika vodio kroz sve faze izrade maturalnog rada.

Time je završen jedan oblik učenikovog rada na kraju njegova srednjoškolskog obrazovanja, koji će i na ovaj način posvjedočiti njegovu zrelost i spremnost za daljnje školovanje i obrazovanje.